63ste Jaargang No. 5057 — DAGBLAD — Dinsdag 11 Maart 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8J Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: ... steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14 Oranjestad ... 38

Vredesconferentie Moskou

Men is het niet eens over de agenda

Vrees voor nieuwe staking onder Lewis

Crisis in Belgie

I Mei nieuwe spelling

DE MOSKOU-CONFERENTIE.

De radio van Moskou maakte bekend dat Molotov bij de opening van de conferentie aan de Britse, Amerikaanse en Franse Ministers van Buitenlandse Zaken mededeelde, dat de taak die de vier mogendheden wachtte geen gemakkelijke zou zijn maar dat „er een redelijke basis voor gemeenschappelijke arbeid" was. De zittingen van de Vergadering worden gehouden in het zeer weelderig ingerichte gebouw van de Russische Luchtvaart Industrie. Het gebouw was versierd met de vlaggen der vier mogendheden. De Vergadering zal een aantal uiterst belangrijke punten betreffende Duitsland bespreken. Op de agenda staat ook de voorbereiding van een ontwerp-vredes-verdrag met Oostenrijk. De aandacht van de gehele wereld is gevestigd op het werk van de Vergadering. Een groot aantal vertegenwoordigers van buitenlandse pers en radio zijn te Moskou aangekomen. Bij de opening sprak Molotov een korte rede uit, waarin hij namens de Sovjet-Unie en namens zichzelf de Hoofden der delegaties en hun medewerkers welkom heette. Als „redelijke basis voor gemeenschappelijke arbeid" noemde Molotov de historische beslissingen der Geallieerden van de Krim en van Berlijn inzake Duitsland, de arbeid van de afgevaardigden der Ministers op de Londense conferentie en van de Controle-commissie te Berlijn, die belast is met de voorbereiding van Duitse en Oostenrijkse quaesties. Deze hebben groot en nuttig werk verricht en het nodige materiaal en de aanbevelingen voor onze beslissingen voorbereid. Verder wenste Molotov de conferentie veel succes toe. Hierop sprak Bevin namens de Britse delegatie zijn dank uit voor de schitterende ontvangst welke haar te beurt was gevallen en verklaarde dat hij het grote belang van het werk van de Raad van Ministers van Buitenlandse Zaken ten volle erkende. Hij verzocht verder den Heer Molotov als vertegenwoordiger van het land op wiens gebied de Conferentie plaats heeft om op de eerste vergadering het voorzitterschap op zich te nemen (Londen, (AP) 10.3 .

UIT MOSKOU.

Welingelichte kringen weten nu te berichten, dat Marshall toch het Russische voorstel zal verwerpen, waarbij de Chinese quaestie op de agenda zou geplaatst worden. Hij zou eerst willen zien, dat men de Chinezen ging uitnodigen. Latere berichten melden, dat Molotov er niet voor gevoelt om de Chinezen uit te nodigen, doch Marshall zal hem vandaag van antwoord dienen en vertellen, dat zo men over China praat, de Chinezen er bij aanwezig moeten zijn.

De „Izvestia" meldde, dat Molotov had voorgesteld om China op de agenda te plaatsen in verband met de huidige situatie. Het zou gezien moeten worden als een bewijs, dat de Russen werkelijk van plan zijn om internationale moeilijkheden werkelijk in het belang van de internationale vrede en veiligheid willen behandelen en oplossen (Moskou, (AP) 11.3).

DE ZAAK LEWIS.

De advocaten van Lewis en van de Bond van Verenigde Mijnwerkers, dienden een tegenverzoek in bij het Amerikaanse Hooggerechtshof, op het verzoek der regering dat het Hof een onmiddellijke bevel uitvaardige tot nakoming van het door hem in zijn hoger-beroep vonnis in deze zaken gestelde voorwaarde, waarbij de boete ten aanzien van de Bond van Verenigde Mijnwerkers van drie millioen dollar werd teruggebracht op zevenhonderdduizend, onder voorwaarde dat Lewis de opzegging van het contract met de regering per 31 Maart a.s. intrekt. De kolenmijnwerkers hebben van Lewis opdracht om tot 31 Maart a.s. te werken en de regering vreest dat er een nieuwe staking zal komen tenzij het Hof de verzochte order uitvaardigt (Washington, (AP) 10.3).

CRISIS IN BELGIË.

De vier communistische Ministers hebben ontslag genomen uit het cabinet van Camille Huysmans. De prijzen-politiek in zake steenkool en staal, waarvoor men maximum-prijzen vaststelde is de aanleiding geweest, dat men ontslag nam (Brussel, (AP) 11.3).

Wat zwart is op deze kaart is het gebied, dat onder communistische overheersing stond. De beschaduwde gebieden zijn die waar de toestand niet stabiel was, doch waar de regeringstroepen grotendeels de baas waren. De regeringstroepen drongen ook Mantsjoerije en de provincies Chahar en Jehol in het Noorden binnen.

HUYSMANS
Crisis in zijn cabinet.

WATERNOOD IN SPANJE.

Uit Sevilla wordt gemeld dat de laatste berichten uit de Provincie een beeld geven van de schade ontstaan door de overstroming van de rivier Guadalquivir. De materiële schade alleen beloopt reeds meer dan vijftien millioen pesetas. Honderden personen van de omliggende dorpen hebben zich genoodzaakt gezien te evacleren. (Sevilla, (AP) 10.3).

POLITIEK STEEKSPEL.

Staatssecretaris Marshall heeft op de eerste zitting van de Vergadering van Ministers van Buitenlandse Zaken een politieke schermutseling gevoerd met Minister Molotov. Molotov had voorgesteld om de Chinese toestand maar ook op de reeds ingewikkelde Duits - Oostenrijkse agenda te plaatsen. Hij verzocht dit in het licht van de Moskou-conferentie van 1945 toen de Verenigde Staten, Engeland en Rusland overeengekomen waren om niet te interveniëren in China's politieke aangelegenheden.

Marshall had daarop geantwoord dat hij in beginsel hiertegen geen bezwaar had, maar dat hij er toch wel over na wilde denken. Toen stelde Marshall voor om de beperking van het aantal Geallieerde troepen in de bezette landen ter bespreking op de agenda te plaatsen (een biezonder gevoelig punt voor de Sovjet-Unie). Prompt antwoordde Molotov daarop dat hij er principieel geen bezwaar tegen had, maar dat hij toch wel tijd wenste om er over na te denken of hij wel zou toestaan om dit punt op de agenda te plaatsen (Moskou.

AANSLAG OP PRESIDENT ROXAS.

Uit Manilla wordt gemeld dat een aanslag gedaan werd op het leven van de President der Philippijnen Manuel Roxas, toen een handgranaat geworpen werd op het podium waar hij juist een toespraak had gehouden. De granaat werd door een on-niet-geïdentificeerden persoon geworpen juist toen de President zijn toespraak geëindigd had. Roxas bleef ongedeerd. Hij verliet na de aanslag onmiddellijk de straat, terwijl de politie om het podium dat opgesteld was op een der grootste pleinen van Manilla, een cordon maakte, in een poging om de dader te vinden (Manilla, (AP)

MANUEL ROXAS.

het nieuws van vandaag

De gehele wereld kijkt naar Moskou en men moet natuurlijk iedere dag nieuws doorgeven van de conferentiezaal uit. Vandaag is dat aardig gelukt; men weet dat na de opening, er reeds een klein misverstandje naar voren kwam. Eigenlijk moet men het een verschil van opvatting noemen. Men dacht dat de agenda vaststond, doch Molotov zorgde voor de verrassing en vroeg, om ook China op de agenda te plaatsen.

Marshall was er toen gauw bij om maar een ander punt ook op de agenda te plaatsen, nl. de troepensterkte van de bezettingslegers. De beide heren gingen niet over ijs van één dag en zeiden natuurlijk, dat ze er nog over moeten nadenken. De Chinese quaestie zal er wel niet op komen, daar Marshall in tegenstelling met Molotov wil, dat men niet over de Chinezen zal praten als ze er zelf niet bij zijn. Dat de getalsterkte van de bezettingstroepen een punt van de agenda zou worden, is wel niet aan te nemen. Molotov zal wel zeggen, dat moet men in de ontwapeningscommissie in Lake Success maar behandelen, en „als U wilt dat men daar wat vlugger wil werken, dan moet U in zake de atomaire energie maar een ander standpunt innemen."

In België is een Ministeriecrisis ontstaan, doordat de vier communisten ontslag genomen hebben. Men weet, dat men in België een enigszins andere politiek gevoerd wordt dan in Nederland. Iemand uit België gaf er deze lekenformulering aan: „Wij, Belgen, hebben het nu goed en eten ons arm, jullie, Nederlanders, vasten nu om morgen weer rijk te zijn."

We weten niet of de zaak zo simpel is op te lossen. Men herinnert zich, dat Minister Beel een bezoek zal gaan brengen aan België, om nader in contact te treden met de Belgische regering, dat bezoek was gesteld op deze week. Die reis gaat nu natuurlijk niet door.

In de Verenigde Staten bestaat altijd nog wat angst, dat Lewis het nog eens zal proberen. Men heeft de vorige keer wel gewonnen, door dat grote proces tegen hem, doch op het eind van deze maand loopt de zaak af en wat dan? President Truman wil het nog op een andere manier proberen en werkelijk de mogelijkheid tot staking uitsluiten. De man zit volop in de moeilijkheden. Hij vraagt nu de nodige dubbeltjes aan het Congres in verband met de toestand in Griekenland. Hij kan dit nu vragen, want gisteren had hij een lange conferentie met de leden van het Congres. Men kan dus aannemen, dat men besloten is om te helpen.

In de Nederlandse kranten zien we niet veel nieuws over de behandeling van de West in de Eerste Kamer. Men heeft het natuurlijk voornamelijk over Indië gehad. Even is nog interessant de opmerking van Kropman, dat het welvaartvoorstel voor Suriname bij de wetsbehandeling nog wel enige wijziging zal ondergaan. De andere senatoren zeiden niet veel. De vergissing van Prof. De Zwaan vond geen verdere behandeling.

De wereld hoort verder van een aanslag op een president. Men kan raden waar het is.

Wijziging Staatsregeling.

HET ONTWERP TOT WIJZIGING VAN DE SURINAAMSE EN CURAÇAOSE STAATSREGELINGEN IS OP 19 FEBRUARI DOOR DEN MINISTER VAN OVERZEESE GEBIEDSDELEN AAN DE GOUVERNEURS VAN SURINAME EN CURAÇAO TOEGEZONDEN; OP DEZELFDE DAG, DAT DE NEDERLANDSE PARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN HAAR REIS NAAR SURINAME EN DE NEDERLANDSE ANTILLEN IN NEDERLAND IS TERUGGEKEERD. VERWACHT WORDT, DAT HET ONTWERP TER GELEGENHEID VAN DE OPENING VAN HET NIEUWE ZITTINGSJAAR, OP DE EERSTE DINSDAG IN APRIL, AAN DE STATEN TER BEHANDELING ZAL WORDEN VOORGELEGD.

ZOALS REEDS DOOR DE GOUVERNEURS TE KENNEN GEGEVEN, OMVAT HET ONTWERP UITBREIDING VAN HET VERANTWOORDELIJK BESTUUR, UITBREIDING VAN HET COLLEGE DER STATEN EN VAN HET KIESRECHT, WIJZIGING VAN DE CONFLICTENREGELING EN VAN HET BUDGETRECHT. DE PRACTISCHE UITVOERING WORDT ZOVEEL MOGELIJK AAN PLAATSELIJKE ORGANEN OVERGELATEN.

R.V.D.

BRION.

Uit Lissabon wordt gemeld, dat de oud-gouverneur Brion adjudant werd van President Carmona (Lissabon, (AP) 11.3).

JAMAICA.

Mac Kenley, de hardloper van Jamaica, hoopt, dat Jamaica mede zal doen aan de wedstrijden voor de Olympiade van 1948. Mocht Jamaica niet meedoen, dan kan hij nog altijd meedoen als vertegenwoordiger voor Canada, daar hij Engels onderdaan is. (Chicago, (AP) 11.3).

TRUMAN VRAAGT HULP VOOR GRIEKENLAND.

President Truman zal Woensdag in de namiddag het Congres in verenigde zitting toespreken, ter ondersteuning van het verzoek om een lening aan Griekenland. Dit werd bekend gemaakt door Senator Vandenberg Republikein voor Michigan, die een bespreking van anderhalf uur over deze aangelegenheid met Truman had gevoerd. Welingelichte bronnen zeggen dat Truman aan het Congres zal verzoeken een lening van 500 millioen dollar aan Griekenland toe te staan (Washington, (AP) 10.3).

DE REGERING VAN ATLEE.

Na een debat van drie dagen over het beleid van de regering van Atllee, zeide Sir Cripps, dat de basis van der regering niet breed genoeg was om aan de moeilijkheden van het ongeluk het hoofd te bieden. Men meent, dat men een nieuwe figuur in het Ministerie zal opnemen, een man die zijn verdienste heeft vanwege de voorzieningsmaatregelen tijdens de oorlog. Er werd niet verteld wie het is, men noemde zijn naam niet. (Londen, (AP) 11.3).

WANNEER CURAÇAO?

Aneta meldt, dat de nieuwe Nederlandse spelling per 1 Mei in Indië zal worden ingevoerd.

[De Inspectie van Onderwijs van Curaçao kan ons niet mededelen wanneer deze nieuwe spelling op Curaçao zal worden ingevoerd. Wel wist men ons te vertellen, dat de scholen reeds jaren de nieuwe spelling gebruiken en dat geëist wordt, dat alle examens in de nieuwe spelling moeten worden afgelegd — Red.] (Aneta, 11.3).

Opmerkingen betreffende het memorandum van de Katholieke Partij

Het getuigt van activiteit van de Katholieke Partij, dat men de Parlementaire Commissie bij haar bezoek aan Curaçao een memorandum aanbood. Jammer genoeg werd het niet aan de pers bekend gemaakt dat men zulks deed. We hebben toch altijd veel belangstelling getoond in het doen en laten van de partij.

Het memorandum is een lang en bestudeerd stuk, dat men slechts gedeeltelijk in het laatste nummer van de Nieuwe Tijd kom afdrukken.

Als we lezen, hoe men de vorm van provincie voor Curaçao prijst en tegelijk afwijst, denken we toch. Hier is misschien een van de oorzaken van de vergissing van Prof. de Zwaan, te vinden.

Het stuk geeft ons een beeld, **van de plaats van Curaçao in het** rijk. Over de positie van de Kroon wordt niet veel gesproken. Over de vertegenwoordiging in de rijksorganen spreekt men zich niet uit en wacht wat men daarover in Indonesië wil. We begrijpen deze afwachtende houding niet goed, daar toch ons verlangen in generlei betrekking staat daartoe. We kunnen daar vrij over onze opinie geven ook al sprak men er daar nog niet over. Natuurlijk zal Indonesië veel sterkere vertegenwoordiging krijgen dan ons Curaçao. De positie van de Gouverneur, het punt van critiek in de laatste jaren wordt nu een positie van behartigingen van de rijkszaken, en schorsend surveillant. Een nieuw geluid is het wel mee willen doen aan de rijksverdediging, doch een nu niet mee kunnen doen, daar wé te veel werk hebben. Het meedragen van de kosten is natuurlijk een logisch gevolg. Men wil meedoen aan de buitenlandse politiek van het rijk. Curaçao was ook in San Francisco. Ook hier zal men natuurlijk mee de kosten moeten dragen. Men spreekt ook over een economische samenwerking, die erg van de kant van Curaçao uit geformuleerd wordt.

Men bespreekt niet het punt over we in feite nu meer moeten waken voor de economische delen van ons rijk vóórdat, we anderen bevoordelen. Of dus om enkele voorbeelden te noemen import uit Holland priority heeft op import uit Amerika en Argentinië, of we Suriname eerder moeten zien als land van onze invoer, dan een of andere republiek hier in de buurt. Men zal natuurlijk ook moeten bijdragen voor deze gezamenlijke economische opzet.

De vertegenwoordiging van Curaçao zal wel neer moeten komen op een vertegenwoordiging in de eerste en tweede kamer, op de wijze zoals de Franse koloniën dat reeds jaren kenden. De positie van die leden in de kamers zal echter een vreemde zijn, daar zij ook mee zullen stemmen over een kanaal in Groningen en een dijk in Zeeland, zonder verder daar iets mee te maken te hebben.

Er is een zekere absoluutheid in het stuk waar te nemen, de positie van de Gouverneur valt ineens buiten het bestuur van Curaçao, men ziet ook het verlangen naar algemeen kiesrecht, zonder gewag te maken van een geleidelijk overgang, ofschoon het waar is, dat de verkiezingen meer in het teken van personalisme dan wel in het teken staan van principiële vertegenwoordiging.

Een zeer juiste opmerking is het geluid dat we horen in de passage: „dat men de mogelijkheid vreest van de machtsconcentratie in de handen van enkele personen". Iets waar we reeds herhaaldelijk voor gewaarschuwd hebben. Geen onder onsjes, waar ons kleine eiland met een selectiegeest aanleiding toe kan geven.

Men komt tot een college van vijf, maar daar moet nog een senaatje boven groeien. Het is inderdaad moeilijk om het eenvoudig te houden. De raad van bestuur krijgt een nieuw baantje nl. een raad van beroep.

In Suriname gaven de Staten een meer algemeen en veel minder omschreven memorandum, waarop wij de opmerking plaatsten, dat men er de sympathieke noot inziet, dat men de hoge cultuur van Nederland erkent. Ook in dit memorandum wordt dit naar voren gebracht. Voor zover wij weten is dit memorandum samen gesteld door het bestuur, en is het geen punt van bespreking geweest noch op de afdelingen vergaderingen, noch op algemene vergaderingen, noch ook op een partij-raad vergadering. Het zou natuurlijk aan kracht gewonnen hebben, wanneer dat geschied was. Op zich doet het vreemd aan, dat men de economische samenwerking voor het rijk wil uitstellen tot betere tijden, terwijl juist in deze niet betere tijden een economische samenwerking voor het deel van het rijk, dat we nog altijd het Moederland noemen van urgent belang is, té veel werd hier gedacht aan de stelling dat de naastenliefde begint bij zich zelf?

De formulering is soms zeer scherp, men plaats niet voor niets bij de vraag om een voorlichtingsdienst het woordje onafhankelijk als bijvoeglijk naamwoord!

Men bespreekt niet de quaestie of die eilanden raden ook voor de Bovenwinden zijn aan te raden, experts van de Bovenwinden, men zie The Voice van Aruba voor dit geval, zeggen dat dit een onmogelijkheid heeft. We geloven dat de Katholieke Partij hier té veel aan Curaçao gedacht heeft en in beleefdheid zich niet verder over de andere eilanden uitdrukkelijk wenst uit te spreken.

Dat onze organisatie zo dicht mogelijk moet aansluiten voor wat de staatsorganisatie betreft bij Nederland, is wel het gemakkelijkst, doch de andere en veel kleinere omstandigheden hier kunnen een minder ingewikkeld staatsbeeld misschien beter geschikt maken. Hier behoeft men in het niet vasthouden aan het analogisch beginsel niets anti-Nederlands te zien, als men goed op de hoogte is van de toestanden. Men wil immers zelfs ook graag de eenvoud, zegt men met evenzo veel woorden. Het is inderdaad een waardevol stuk, waarbij we enige opmerkingen maakten, we hopen dat het stuk

nog meer aan critiek wordt onderworpen, zo komen wij vooruit, sinds de vragen van de commissie Ellis en sinds antwoorden als die van de St. Thomaskring is het beeld van onze politieke constellatie in de toekomst wat meer omschreven. Het zou nog duidelijker zijn, als men van bepaalde politieke zijde niet ieder opmerkingen of iets wat maar zweemt naar een bemerking met een felheid als gold het een ketterij verwierp, dan komt niet tot uiting wat er heeft.

Heel opvallend is wel dat er gelukkig niets meer over is van die gedachtegang, die we enkele maanden geleden hoorden op een politieke vergadering, dat we nu met Indië niets, maar dan ook niets te maken hebben. „We hebben alleen „zei de spreker", dit contact met de mensen-, dat we op dezelfde wereld lopen en dan lopen we er nog wel precies op de tegenovergestelde wijze tegenaan als zij dat doen, het enigste contact met hen is „riep hij uit", de wereld die tussen onze voeten zit, de hele wereld".

Wat de vertegenwoordiging in de rijksorganen betreft spreekt men zich niet uit hoe men zich dat rijksorgaan, dat we rijksconferentie noemen, zou moeten zijn. Noch wat voor macht het zou krijgen, noch ook (doch dat zou wel wat te veel détail worden) hoe Curaçao, daarin vertegenwoordigd zou zijn.

Men greep ook niet terug op die rede van de Gouverneur na zijn terugkeer uit Holland, noch ook liet men zien, wat wettelijk wèl en wat wettelijk niét af te leiden zou zijn uit het staatsreglement, zoals het er nu ligt. Zo sprak men zich natuurlijk niet meer uit over de interessante tijd, toen men met een cabinet kwam aandragen, doch men gaat ook niet na of het college ad hoc kan geschraagd worden op de huidige staatsregeling en in hoeverre! Een interssante quaestie, waarover naar men zegt, doch men zegt zo veel op Curaçao, nu een landsverordening in de maak is.

De stijl is er één van iemand, die wel heel zeker langer in de politiek is, zo vinden we het wel héél opvallend, dat men dertig regels nodig heeft om te zeggen, dat de positie van de Gouverneur tot heel weinig wordt gereduceerd, het wordt een positie waarbij hij niets met Curaçao te maken heeft. Hier volgen die merkwaardige regels, die de indruk schijnen te willen wekken alsof het héél wat is, terwijl men niet zegt dat het Gouvernementschap eigenlijk wordt afgeschaft. Het is deze stijl die het lezen van dit memorandum maakt tot een stuk, waarbij men zich steeds vragen stelt, en oplettend rondziet wat er toch wel bedoeld mag zijn:

„De Gouverneur dient n.h.m. uitsluitend op te treden als orgaan van het Koninkrijk. Uit deze hoofde dient hij door de Kroon te worden benoemd, geschorst en ontslagen. Hij dient te worden belast met het behartigen van zaken welke niet tot de inwendige aangelegenheden van Curaçao behoren (o.a. opperbevel der op Curaçao gestationeerde troepen).

Aan hem behoort voorts de plicht te worden opgelegd:

1. Er op toe te zien dat Curaçaose organen niet treden op het terrein dat aan de organen van het Koninkrijk is voorbehouden;
2. Te waken, tegen schending door Curaçaose organen van de hierboven bedoelde fundamentele beginselen, neergelegd in de grondwet van het Koninkrijk.

Daartoe dient hem het recht te worden verleend, regelingen en bestuurshandelingen van Curaçaose organen te schorsen wegens strijd met de grondwet van het Koninkrijk. Dit schorsingsrecht dient zich ook uit te strekken over maatregelen, welke met de algemene belangen van het Koninkrijk strijden".

CURAÇAO

PATER DE BRUIJN.

De Nieuwe Tijd spreekt met respect over het werk van Pater de Bruijn in zake de volkshuisvesting. Dat zijn ideeën verder mogen groeien, is onze wens.

SCHEEPVAART-VERBINDINGEN.

(Volgens Welvaartsplan).

De verbinding te water tussen de benedenwindse eilanden onderling geeft nog aanleiding tot enige zorg. Bonaire is thans met Curaçao verbonden door een particulier motorschip. * Het verdient aanbeveling, dat het handhaven van deze verbinding als een zaak van algemeen belang wordt beschouwd.

De verbinding tussen de Bovenwindse en benedenwindse groep was in het verleden redelijk goed verzorgd door de geregelde 14-daagse dienst van het stoomschip van de K.N.S.M., de Baralt. Sinds deze vaste dienst is gestaakt, bestaat er slechts een hoogst onregelmatige verbinding door middel van het motorschip Kralendijk. Het is, naar onze overtuiging, een gebiedende eis, dat zo spoedig mogelijk een geregelde 14-daagse dienst wordt hervat. Dit verkeer is voor de economische ontwikkeling der bovenwindse eilanden van de grootste betekenis te achten, met name wanneer het betreffende schip is voorzien van een doelmatige koelruimte, zodat een geregelde aanvoer plaats kan vinden van verse vis en vers vlees, in de toekomst waarschijnlijk ook van verse groente en fruit.

Behalve deze lange afstandsverbinding is het dringend gewenst, dat voor het onderlinge verkeer tussen de drie Bovenwinden kan worden beschikt over een motorschoener van ca. 25 ton, welke geregelde diensten onderhoudt tussen St. Maarten, Saba en St. Eustatius. Alléén met behulp van een dergelijk vaartuig is het mogelijk het verkeer van ambtenaren en andere personen doelmatig te bedienen. Bovendien geeft de motorschoener de gelegenheid om bederfelijke producten van Saba en St. Eustatius op snelle wijze te vervoeren naar St. Maarten en vandaar met de K.L.M. naar het afzetgebied op Aruba en Curaçao.

(Ook voor het vervoer van zieken is deze verbinding noodzakelijk. We hopen dat deze verbinding spoedig tot stand komt.

Eens ging een commissie een boot kopen in Amerika. Het was geen succes).

(* Daarnaast nog de zeilschepen Red.).

ZUUR.

„Non tali auxilio".

De bekende figuur uit de Curaçaose samenleving E. Winters heeft het nodig geoordeeld om in het dagblad van Noord-Limburg enkele artikelen te plaatsen over Curaçao. Hij doet het in zeer zware termen. Hij spreekt van chantage, raddraaiers, treurspel, maskerspel, gewroet, berucht, geschreeuw, hetze, zwart, intrige, loochenstraffen, enfin u zult wel begrijpen, dat hier iemand aan het woord is, die een beetje zuur is. Toen hij op Curaçao was: „Wat zeide hij toen?"......

PERSBERICHT.

Zaterdag, 8 Maart 1947, 16:30 uur is alhier aangekomen Zijne Excellentie de Heer Ambassadeur van Peru bij de Regering der Dominicaanse Republiek, Luis Cuñeno Harrison, vergezeld van zijn echtgenote en zoon.

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur was ter begroeting op Hato aanwezig de Kapitein-Adjudant E. C. J. M. van de Laarschot.

De familie Harrison nam haar intrek in Hotel Americano.

KINDERAUBADE.

Een foto van de kinderaubade op de dag van de geboorte van Prinses Marijke prijkt in de Nederlandse kranten.

De vlag van de Ambachtschool is duidelijk zichtbaar. Men ziet ook de jongens in het stadion door de tonnen kruipen.

UIT DE EERSTE KAMER.

De Tijd 27 Februari.

Bij de aanvang der vergadering heeft Mr. Kropman, voorzitter der parlementaire commissie, die juist uit West-Indië is teruggekeerd, enige sympathieke woorden over dit gebiedsdeel gesproken. Het bezoek heeft ertoe geleid, dat misverstanden werden opgeruimd. Hij kondigde aan, dat het wetsontwerp tot stichting van het Surinaamse Herstelfonds wel niet helemaal ongewijzigd het Staatsblad zal breiken.

NAAR SINT MAARTEN.

Hedenmorgen vertrok naar Sint Maarten de Eerw. Moeder Sebastiana, Overste van de Zusters Dominicanessen te Voorschoten in Nederland, om in gezelschap van Moeder Vicaria een visitatie-reis te maken op de Bovenwinden.

Men herinnert zich hoe de Zusters daar reeds sinds 1890 werkzaam zijn.

Wij geven hier Haar geschiedenis.

„Pastoor Stephanus Joannes Joseph Nieuwenhuis, die van 1853 tot 1887 pastoor was van Philipsburg op St. Maarten, heeft al die jaren gehoopt, en er voor gewerkt, om een goede school te krijgen met zusters.

Reeds in 1875 had hij pogingen aangewend in die richting, maar de congregatie van Voorschoten was toen niet in staat aan die aanvraag te voldoen. De pastoor zou de stichting van zijn school niet meer beleven. Op 12 Maart 1887 kreeg hij zijn litterae testimoniales om naar Nederland te vertrekken wegens ziekte en 14 Mei vertrok hij via New York. Zijn opvolger, pastoor Jordanus Engelbertu Antonius Onderwater O.P. was 21 April reeds aangekomen. Nieuwenhuis stierf spoedig daarna in het katholieke ziekenhuis te Arnhem (1888). Bij testament vermaakte hij aan de R.K. Gemeente te St. Maarten twee woonhuizen en een stuk grond. Dan liet hij de som van f 10.000 na, in zijn testament verzoekende aan zijn erfgename en Zuster Sophie, dit bedrag aan den Bisschop van Curaçao te zenden". „om daarvoor onder zijn beheer te stichten een nonnenpensionaat of school of andere nuttige stichting naar het oordeel en goedvinden van den Bisschop van Curaçao welke instellingen mijn naam zal dragen". Van dit geld is de overtocht van de eerste zes zusters betaald en zijn de scholen gebouwd. Op 17 April 1890 zijn de Zusters vertrokken uit Southampton naar St. Kitts (St. Christopher) met de Royal Mail line. Ze werden 17 Mei te St. Kitts verwacht. De Amigoe van 7 Juni 1890 meldt echter dat de Zusters reeds Mei in goede welstand waren aangekomen. De 2e Juni zijn de nieuwe scholen geopend; 120 kinderen boden zich aan.

Op 6 Juni kwamen zes zusters Dominicanessen op Curaçao voor het nieuwe weeshuis van Santa Rosa. Later kwamen zij naar Aruba.

VERKEERSWEZEN.

De nieuwe autobusverordening is nu practisch in werking getreden en de chauffeurs moeten hun permissie gaan halen. Men is zeer tevreden, slechts een enkele, die niet opkwam na een oproep kreeg de permissie niet toegewezen.

De chauffeurs zijn echter tot een andere ontdekking gekomen! Men kent wellicht de geschiedenis een klein beetje. Tijdens de oorlog begon het gouvernement zich practisch voor het verkeerswezen te interesseren en wilde met een autobusonderneming beginnen. Onmiddellijk wees de bond voor de chauffeurs „San Cristobal" er op dat dit toch wel geen staatstaak zou mogen heten, en men stelde daarom voor om de verlangde autobusonderneming, waarbij met grote bussen en meer modern geregeld systeem zou geregeld worden in handen te geven van de chauffeurs.

Het bestuur van bovengenoemde bond moest eindeloze conferenties houden en men kon tot diep in de nacht uitleggen en verklaren, wat men wilde. Men wilde niet dat gelijk op Aruba het verkeer practisch alleen ten voordele zou zijn van de familie Eman en de heer Vianen, men wilde helemaal niet, dat het gouvernement het in handen zou nemen. Er ontstond enig begrip, doch toen het gouvernement kwam met een voorstel om de chauffeurs mee op te nemen in een autobusonderneming, waarbij de chauffeurs hun bus zouden inbrengen als aandeel toen was alle kans verkeken. Men zag zijn vrijheid bedreigd. Dit voorstel was onpsychologisch. Nog erger werd de toestand, daar een bepaalde chauffeur scherp tegen een dergelijke moderne onderneming bleek, terwijl hij nu zelf een dergelijke onderneming op zet. Vreemd dat men dat alles nam, terwijl men nu toch ziet, hoe er verlangen was naar een persoonlijk oprichten van een dergelijke onderneming. Intussen begrijp men de situatie weer iets beter, doch het bewijs werd ook weer geleverd, hoe moeilijk organisatie hier is. Er is een zeker ingesteld zijn op zich zelf, zonder verder veel sociaal gevoel. Naar we vernemen kon de Ray-bus nog niet naar Westpunt lopen, daar deze maatschappij daarvoor nog geen permissie heeft.

PASSAGIERSLIJST SS. „STUYVESANT" VAN AMSTERDAM.

Aankomst 30 Maart Curaçao.

Naar La Guayra: G. L. Boeckmans, Mevr. H. P. Labouchere, W. Steigerwald en echtgenote, Mej. L. Walg, Mej. A. Walg, F. W. Wils

Naar Curaçao: Mevr F. M. Bonnewit, A. Borrebach, Mevr. B. Bretscher—Bender en kind, Mevr. G. Burger—Schuurman, Mevr. E. van Dijk—Gosselaar en zoon, Mevr. M. G. Dijk—Helder, A. H. Ebbink, A. A van Eerdewijk, Mevr P. V. Gast—Lindveld en twee kinderen, Mevr. J. Glaser—Ponsen en twee kinderen, H. Grool, Mevr. J. C. Hartgers—Gottmer, J. den Hartog, H. W. Hofland, Mej. M. Hoogendoorn, G. Jannink en echtgenote, M. D. Kempff, Mevr. A. Keun—Gouman en kind, A. W. G. Kuikhoven, C. J. A. Molenaars, Mevr. S. A. Morsink—Ligtvoet, J. J. P. Mullen en echtgenote, J. R. Noorman, N. Overdijk, echtgenote en kind, A. Roymans en echtgenote, J. J. Ruygrok en echtgenote, A. Sas, J. A. Sauvageot, Mevr. H. J. Spit en twee kinderen, Mevr. J. Stammes—Hartgers, Mevr. N. Steketee—Kuyper en twee kinderen, H. J. Velders, echtgenote en kind, A. M. Viau, Mevr. De Wed. E. Visser—Jas, J. van der Vlies, Mej. B. van der Vorm, Mevr. E. A. Vrins—van Wijk, Mevr. P. J. van Well—Boogaard en kind, J. Westerlaken, R. G. van Zanten Jr., E. J Zijdenbos.

Officieren der Maatschappij: F. R. van Dijk (1e Machinist), R. H. van der Bijl (3e Stuurman), J. de Kroon (3e Stuurman), C. Palte (3e machinist).

NIEUWS OVERAL

NOG EEN HEILIGE.

Gisteren hebben wij de namen gemeld der nieuwe heiligen, die dit jaar zullen worden heilig verklaard. Onder hen is ook nog Catharina Laboure, de heilige bekend door de devotie van de wonderbare medaille. (Vaticaanstad, (AP) 10.3).

ITALIAANSE JODEN PROTESTEREN.

De Bond van Italiaanse Istraelitische Gemeenten zond een boodschap aan de Italiaanse wetgevende vergadering, waarin beweerd werd dat het voorgestelde grondwetsontwerp de katholieken in een gunstige positie stelt ten opzichte van de andere godsdiensten. Tevens werd er op aangedrongen dat alle godsdiensten gelijk behandeld zullen worden. De boodschap zeide o.a.: „Wij verzoeken dat erkend wordt dat de voorrang van de Katholieke Kerk in Italië slechts quantitatief is en niet qualitatief". De boodschap becritiseerde tevens de voorgestelde sanctionering van de bepaling van het Verdrag van Lateranen van 1929, welke katholiek godsdienstonderwijs in de openbare scholen voorschrijft dientengevolge.

„Niet-katholieke kinderen bevinden zich in een ongelijke, minderwaardige en ongemakkelijke positie". Verder verzocht de boodschap dat indien de grondwet het huwelijk als een godsdienstige, in plaats van een burgerlijke handeling omschrijft, het aan de Joden toegestaan zal worden om „de geldigheid en de ontbindbaarheid van onze huwelijken te beoordelen volgens onze oude wetten en door onze rabinale rechtbanken" (Rome, (AP) 10.3).

VLIEGONGELUK.

Tengevolge van slecht weer is gisteren een Raf-vliegtuig op het eiland Ischia in de golf van Napels tegen een berg gevlogen. Alle tien inzittenden zijn verongelukt (Aneta, 10.3).

CHINESE STOOMBOOT GEZONKEN.

Op de rivier Yangtse is Zaterdag jl. een Chinese stoomboot gezonken, nadat het schip in brand is gevlogen. Van de 300 opvarenden zijn er 100 verdronken (Aneta, 10.3).

ERG LAAT.

In een koeienstal van een boerderij bij Trondhjem werd een Rus aangetroffen met lange baard en lang haar en in lompen g... Destijds is hij ontsnapt ... Duits gevangenenkamp te ... ger en sindsdien heeft ... verborgen gehouden in de ... Met de handen omhoog k... te voorschijn, daar hij n... had vernomen, dat Du... heeft gecapituleerd (Aneta...

WAT KOST EEN PIJ... HOLLAND?

De prijs van tab...

Met ingang van 15 F... 1947 zijn volgende maxim... zen voor houten taba... vastgesteld:

I. Geïmporteerd Frans ... 1e qualiteit f 8,—; 2e ... f 6,— 3e qualiteit van f ... f 4.—.

II. In Nederland verv... bruyère extra qualiteit ... 1e qualiteit f 7,50; 2e ... f 5,—.

III. In Nederland verv... pijpen uit vruchtbom... waarvan het steelgedeelte ... kop extra is versterkt: f ...

Ofschoon de keuze no... groot is als vóór de oorlog ... voorraad houten tabakspijp... Nederland toch wel ... dat aan redelijke eisen ... publiek kan worden ... Iedere winkelier is ... van alle pijpen, waarvoor ... zonderlijke prijs is vast... ten minste één exemplaar ... te etaleren.

Het Ministeriele beleid inzake Doodstraf en Gratie

Werd in het persoverzicht No. 67 (6 — 13 Februari) de voornaamste stemmen uit de dagbladen aangehaald, deze week willen wij volstaan met de meningen uit de voornaamste weekbladen te weergeven.

De „Vrije Stem" (15 Februari) meent, dat Mr. Zaayer niet alleen de aard van het recht van gratie, maar ook de bedoeling die de regering bij de oefening daarvan heeft, miskend.

„Deze oefening houdt geen critiek in op het rechterlijk vonnis, tast de onafhankelijkheid van den rechter niet aan, en heeft volstrekt niet de strekking den rechter te affronteren."

Rechterlijke vonnissen behouden hun gezag en hun zedelijke waarde, ook dan, wanneer de regering om reden van staatsbelang meent, dat slechts een deel der uitgesproken doodstraffen moet geëxecuteerd worden.

„De procureur-fiscaal heeft, als ongevraagde uitlegger van de daden der regering tegen haar bedoeling in aan deze daden een voor de rechterlijke macht beledigend karakter toegekend, hoewel hij moest weten, dat de regering op het aanzien van de rechterlijke macht de hoogste prijs stelt."

Zeer ernstig noemt het blad de verklaring van Mr. Zaayer, dat in het afgelopen anderhalf jaar de zekerheid is gekregen, dat aan hen, die dat verdienen, in Nederland geen recht wordt gedaan.

„Hoe dit zij, de Minister van Justitie is deswege verantwoordelijk jegens de Staten-Generaal, doch niet jegens het Openbaar Ministerie.

Het Openbaar Ministerie heeft in de oefening van zijn functie te bedenken, dat een aantijging aan het adres van de regering, als zoude in Nederland geen recht worden gedaan, gezagsondermijnend werkt en vooral in het licht van bepaalde betreurenswaardige gebeurtenissen van de laatste tijd waarbij men het recht in eigen hand heeft genomen, een aanmoediging kan inhouden, tot het plegen van strafbare feiten."

Volgens **„De Linie"** (14 Februari) ligt het voor de hand, dat waar het gewone strafrecht in deze materie geen traditie heeft, de regering een standpunt bepaalt.

„Dat moge naar grotere of mindere gestrengheid overhellen. Door het ontbreken van traditie in deze **rechtspraak, is het ook** begrijpelijk, dat ons volk, in andere strafzaken gewend aan de zekerheid van het bestaan van vaste normen en de onkreukbaarheid van de rechterlijke macht, zijn tegenstrijdige reacties heeft, des te meer, wijl het M.G. indertijd als een der normen voor inhechtenisneming vaststelde het zeer vage: „schending van het rechtsgevoel der bevolking".

Maar wij mogen ook verwachten, dat alle functionnarissen van de rechterlijke macht thans begrijpen, dat zij, met terzijdestelling van persoonlijke gevoelens, mede moeten werken ons volk in deze gevoelige aangelegenheid de zekerheid te geven, dat er inderdaad recht wordt gesproken."

„Op Wacht" (13 Februari) wil in zoverre Mr. Zaayer gelijk geven, dat er in Nederland geen recht wordt gedaan aan hen, die dit verdienen.

„Wie een open oog heeft voor de activiteit van de verschillende bureaux van procureurs-fiscaal en officieren-fiscaal duizelt het inderdaad. Hier heerst een onbegrijpelijke willekeur. Er worden personen voorwaardelijk buiten vervolging gesteld, die dat geenszins verdienen, en er moeten mensen terecht staan, die eigenlijk al op vrije voeten hadden moeten zijn. Maar van den een was het dossier spoedig „rond" en diende volgens oudere richtlijnen door een tribunaal behandeld te worden — waar het misschien al een maand of zes op behandeling ligt te wachten — en van den ander kwam het dossier te laat klaar en kwam toen volgens nieuwere richtlijnen voor buitengerechtelijke afdoening in aanmerking."

De aantijging van Mr. Zaayer heeft gezagsondermijnend gewerkt en de rechtscolleges geaffronteerd.

„Het was terecht, dat Minister Van Maarsseveen de les las aan Mr. Zaayer, die de kroon den Minister en de publieke mening wilde kapittelen, nog wel spreken van een plaats af vanwaar zulke klachten hoogst ongepast zijn"

Als de Procureur-fiscaal klaagt, **dat hij zijn requisitoiren moet** aanpassen aan den heersenden **toestand, dan hinkt hij op twee gedachten.**

„Er zal altijd een groep barmhartigen zijn, door de tegenstanders uitgemaakt voor zachte heelmeesters. en een groep wraakzuchtigen, die hun wraakzucht verbergen achter het passepartout der generale preventie.

De politieke rechtspraak heeft men in strijd met alle Nederlandse tradities tot „Volksrechtspraak" willen maken; dit enerzijds; en anderzijds, om te spreken met wijlen minister Midderman; de rechtspraak moet zich boven het volk verheffen en leiding geven aan het rechtsbesef, niet omgekeerd.

Hoe moeten we feitelijk uit de doolhof van de biezondere rechtspleging geraken?

„De oplossing ligt in handen van den Minister of de volksvertegenwoordiging, die broodnodig dusdanig duidelijke en doortastende reglen zouden moeten opstellen, dat heel de biezondere rechtspleging van de baan gaat. Het aanhangige wetsontwerp ter vereenvoudiging van de politieke rechtspraak gaat niet ver genoeg om voor alle misdragingen „vaste tarieven" te kunnen opstellen.

Er is nog maar één weg om uit de doolhof te geraken: de gehele doolhof afbreken en vervangen door een rechte weg met duidelijke richtingaanwijzer. Aan deze weg zal Don Quichotte tevergeefs naar windmolens zoeken, waartegen hij zou willen vechten."

Ook al heeft Mr. Zaayer met zijn opmerking een snaar van ons rechtsgevoel geraakt, toch is volgens **„De Zwerver"** (15 Februari) de terechtwijzing van den minister juist.

„Mr. Zaayer heeft namelijk in de rechtzaal mede te werken aan de rechtspraak en hij moet daar geen critiek oefenen op dat, wat tot de competentie van den minister behoort, de uitvoering van het vonnis. Hij kan natuurlijk wel een meningsverschil hebben met den minister, maar dat moet hij dan binnenskamers met den minister uitvechten. Hij mag geen **intern menigsverschil van de** overheid voor het publiek brengen (èn zeker niet daar, waar hij slechts mede te werken heeft aan de rechtspraak), met de klaarblijkelijke bedoeling om ons volk partij te laten kiezen. De overheid moet één lijn trekken en niet een huis worden, dat tegen zichzelf verdeeld is in de ogen van ons volk.

„Wanneer men den minister wil laken, dan moet dit niet door ondermijning van binnen uit, maar door critiek in de volksvertegenwoordiging en in de pers geschieden. Zo had dit probleem, dat ongetwijfeld ook in ons volk leeft, aan de orde gesteld moeten woren."

Ook de minister moet de hand in eigen boezem steken.

„Wij willen niet treden in de vraag, of er veel of weinig of in het geheel geen doodstraffen gevraagd moeten worden. Daarover oordeelt de rechter aan de hand van de wet. Maar als de rechtbank dan doodvonnissen uitspreekt, dan moet de minister die vonnissen doen uitvoeren en niet door uitstel of systematische inwilliging van gratieverzoeken de onafhankelijkheid van de rechtspraak in gevaar brengen en haar vonnissen tot een belaching maken. Als de minister meent, dat het algemeen belang vordert, dat vonnissen, zoals de doodstraf, niet of in hoge uitzondering, uitgevoerd moeten worden, dat hij de gratieverzoeken maandenlang kan laten rusten, dan zeggen wij, dat het algemeen belang in de eerste plaats vordert, dat de Nederlandse rechtspraak hoog gehouden wordt en zich niet belachelijk gemaakt ziet met vonnissen, die niet uitgevoerd worden. En in de tweede plaats (en dat staat met het eerste in verband) vordert het algemeen belang ook, dat de minister geen aanleiding geeft tot onrust en onzekerheid in ons volk, door blijk te geven **van een verschil in opvatting inzake** de vonnissen, die op de doodstraf betrekking hebben, tussen hem en de rechtbank."

Een vonnis moet worden uitgevoerd en de gratie verlening moet een uitzondering zijn en geen regel.

„Het algemeen belang, dat de minister meent te moeten dienen door uitstel van de uitvoering der vonnissen en door de inwilliging op grote schaal van gratieverzoeken, staat voor ons niet alleen op het tweede plan, het is ook zo, dat de methode, die de minister kiest, onjuist is. De minister moet zijn opvatting over het algemeen belang in verband met de doodstraf bij de wet regelen. Dan kan ook ons volk zich daarover in het parlement uitspreken."

De vraag van de gratie, zo meent **„Op Korte Golf"** (15 Februari) is niet gracieus meer en de minister is tot een soort van particuliere rechtbank geworden.

„Hij, de Minister van Justitie, maakt uit wie begenadigd zal worden en de uitspraak van de Biezondere Gerechtshoven wordt tot een vorm van subjectief ministrieel recht. Hetgeen onrecht zijn kan."

De verbittering over de biezondere rechtspleging smeult als een vuur en het betoog van Mr. Zaayer was als het oplaaien tot een helle vlam.

„Thans beleven wij het debat van den Procureur-Fiscaal en den Minister van Justitie. Het publiek beantwoorden van bepaalde personen, die de Regering aanvallen, kunnen wij overigens niet bewonderen. De Radio zij geen orgaan van de Regering en de polemiek behoort door de Regering niet te woren gevoerd. In een democratische Staat heeft men daar het Parlement voor en niet de Radio. Een dergelijke polemiek, een dergelijke venijnige wisseling van woorden, bewijst hoe weinig de democratische Staat in Nederland — na 1944—1945 — hersteld is. Begrijpen de desbetreffende Ministers niet, dat deze vorm van debat onwaardig is aan het parlementaire stelsel? Dat hier de grondslagen van de publieke opinie een eristige knauw krijgen? Dat hier vooral de politieke delinquenten zitten te gnuiven en dat hier bovendien een stuk tragiek aan de ter dood veroordeelden wordt voltrokken?"

Volgens **„De Stem van Nederland"** (15 Februari) heeft de **heer Zaayer** iets gedaan, waarvoor hij tot iedere prijs bewaard moeten blijven.

„Als openbaar aanklager heeft hij de politiek in de rechtszaal gebracht, buiten verband met de aanhangige zaak. En daardoor heeft hij zijn eis laten bepalen.

Dat is één kant van de zaak. De Heer Zaayer zou echter algemene instemming hebben gevonen, wanneer hij zijn protest geuit had buiten de rechtszaal, als niemand luide genoeg de stem verhief tegen de baaierd, waartoe het complex van onze buitengewone rechtspleging geworden is. Men hoede zich echter voor het scheppen van een atmosfeer in onze rechtszalen, die ons volk er nooit gewild heeft en ook nu nog niet wil.

De Minister van Justitie is er echter met het uitstorten van zijn toorn over Mr. Zaayer niet af."

„De Nieuwe Eeuw" (15 Februari) acht ook materieel het standpunt van Mr. Zaayer niet onbedenkelijk.

„Het gratie-recht is een uiterst teer recht. Hij, die dat recht hanteert, heeft de plicht tegenover de volksgemeenschap maar ook tegenover eigen geweten in diepe ernst en met groot beleid recht en onrecht af te wegen, opdat niet aan de strekking van het gratierecht geweld worde aangedaan. **In het biezonder in deze na-oorlogse tijd, nu te vaak als rechts**gevoel naar voren geschoven wordt wat naar zijn wezen wraakgevoel is, moet de verantwoordelijkheid van de Regering in deze niet licht worden geschat, minder nog haar verantwoordelijkheidsplicht tegenover de Staten-Generaal, dan haar morele verantwoordelijkheid. Tegenover een lid van het Openbaar Ministerie dat een zuiver justiële functie heeft, is de Regering voor haar beleid in deze zeker geen verantwoording schuldig."

Het lijkt **„Vrij Nederland"** (15 Augustus) een verkrachting van het recht tot gratieverlening, nu de minister heeft aangekondigd, dat de doodvonnissen slechts in geval van uitzondering zullen worden voltrokken.

„De knoop wordt slechts schijnbaar doorgehakt. Wij kunnen niet inzien, dat een procureur-fiscaal in geweten gerechtigd is de doodstraf te eisen, waar hij dieop zijn plaats acht, indien het niet executeren van het vonnis als min of meer algemene regel vaststaat. Het probleem blijft onopgelost. De Regering zal zich nader dienen te beraden."

„Elseviers Weekblad" (15 Februari), vindt het een onbehoorlijk en onmenselijke situatie, dat hoewel de doodstraf door den rechter is uitgesproken, er in de verste verte geen zekerheid bestaat voor den veroordeelden of en kanneer de vonnissen zullen worden voltrokken.

„De Executie volgt", zo zegt de Minister, „niet eerder dan vierentwintig uur, doch niet later dan achtenveertig uur na de aanzegging aan den veroordeelde."

Hij laat er op volgen: „In ieder geval... is tenuitvoerlegging van het doodvonnis **dan** ook gevolgd binnen een week na de datum, waarop door Hare Majesteit de Koningin afwijzend op het verzoek is beschikt."

„Wij vragen ons af, waarop het woord „dan" slaat. De Minister geeft toe, dat niet in overeenstemming met de bestaande voorschriften wordt gehandeld.

Het is bekend, dat voor de gratieverlening een vrij omvangrijke procedure nodig is, en het stemt tot vreugde, dat deze procedure thans is ingekort. Het ware daarom beter geweest, indien de Heer Van Maarsseveen had toegegven, dat het gvoerde beleid tot dusver heeft gefaald. Een man in Juni ter dood veroordeeld en in Januari geëxecuteerd, is een aanfluiting voor een rechtsstaat."

„De Haagsche Post" (15 Februari) geeft te kennen, dat de regering te gaarne haar bereid**heid tot gratieverlening toont.**

„Zulks in strijd met de opvatting van de Tweede Kamer, die duidelijk de doodstraf gehandhaafd wenste te zien, althans bij de biezondere rechtspleging. Welnu, is de regering van mening, dat de doodstraf, waarvan wij in normale tijden geen voorstander zijn, ook voor de politieke delinuenqten behoort te worden afgeschaft, dan heeft zij daartoe de wettelijke wegte bewandelen. Maar zij kan die weg niet gaan, omdat reeds doodvonnissen zijn geëxecuteerd."

R.V.D.

GOEDE VRIENDEN.

LOOD OM OUD IJZER.

De aanvallen van de nazies tegen **de kerk en haar** hoogwaardigheidsbekleders zijn ons nog bekend! Wij kunnen ons die aanvallen best verklaren. Duidelijk en terecht zagen de nazies slechts één richting tegenover zich, waartegen ondanks al hun demagogisch gebral en geheel hun geweldig militair apparaat, hun stelsel niet zou zijn opgewassen.

De communisten nemen nu de taak van de nazies over! Ook in de wetenschap, dat alleen Rome de communistische ideologie kan weerstaan. Daarom de aanvallen op Rome, daarom de aanvallen op onzen Kardinaal. Dat de Kardinaal optornde tegen den bezetter, toen nog geen communist te ontdekken was in het verzet — Stalin had nog een vriendschapsverdrag met Hitler — heeft voor de communisten geen betekenis.

De communist Blokzijl vraagt het op het fusie-congres van de E.V.C. van onze Bisschoppen te zeggen: „dat (deze) ten troon zaten ter bescherming van de Kapitaalsbelangen" en dat achter de vastenbrief van vorig jaar „Motieven schuil gaan welke vijandig zijn aan de werkelijke belangen der arbeidersklasse".

Wij vragen slechts: bij wie zijn en waren (ook in het begin van de bezetting, Heer Blokzijl) de belangen van ons volk van onze gezinnen; van ons Vaderland, beter bezorgd, bij den demagoog Blokzijl, die fabeltjes verkoopt, die twintig jaar geleden al op en versleten waren of bij onze Bisschoppen, Kardinaal de Jong aan het hoofd.

Veel kan er veranderen, maar de hetze blijft of het nu een communist of een nazie is, het blijft lood om oud ijzer.

(De Opmars).

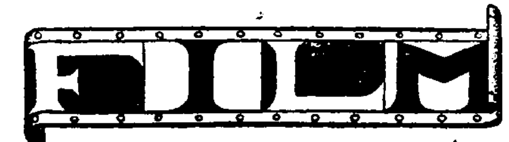
Groot Nieuws.

DE PRIMEUR VOOR DE RIJKSVOORLICHTINGSDIENST.

De R.V.D. is een instelling der regering, die ons iedere week overzichten toezendt, daar in de moderne tijd de regering heel goed heeft begrepen, wat de taak is van de pers, en tegelijk inziet, hoe belangrijk de taak van de pers is.

Wat geschiedde? De R.V.D. deelde ons mee, dat het ontwerp tot wijziging van onze staatsregeling uit is. De troonrede van de gouverneur in April zal daarom belangrijk worden, omdat we er dan van zullen horen. Zo de inhoud zo lang op Curaçao geheim kunnen blijven? Opvallend is, dat men het stuk wegzond op de dag dat de parlementaire commissie aankwam. Men meldt dit er bij, als wilde men zeggen dat het ontwerp niet is opgemaakt, nadat men ruggespraak hield met de parlementaire commissie.

Op de persconferentie sprak men van een rapport, dat men uit zou brengen en wat natuurlijk de kamer sterk zal beinvloeden bij de besprekingen over de wijzigingen. Naar we lezen is de reis aan Mr. Kropman zo goed bevallen, dat hij alle kamerleden aanraad hun vacantie op Curaçao te gaan doorbrengen. Dat wordt me een drukte.

Het is zeer moeilijk om te zien, waar het publiek van houdt. Deze week kreeg Curaçao de eerste Russische film en zoals we met belangstelling zien, hoe de mensen in Holland reageren op de filmen in Amerika, die wij al jaren geleden zagen, zo zien we nu met belangstelling de reacties bij het publiek aangaande de Russische film. Het is moeilijk geweest voor ons om er achter te komen.

Men vindt het goed, mooi en weet verder geen omschrijving.

Men is werkelijk een publiek zonder veel critiek.

De volgende opmerking hebben we toch nog gehoord, waar in de Amerikaanse filmen zeker wel drie à vijf minuten over gedaan wordt, daar doet men hier in de Russische film nog geen minuut over, het is alles veel sneller.

Deze filmactrice maakt een reis om de wereld.

NEDERLAND EN DE WINTER.

Men heeft dit jaar in Nederland, niet een doch drie winters bekend. Men heeft zitten kleumen, dat men er paars van werd.

De Minister sprak over de koude, en zo hoorde men, dat het volgend jaar de kolen van de bon zullen zijn. Alles héél fijn, doch daar wordt je niet warm van als je bij een kachel zit die uit is.

Er waren wedstrijden voor arresleën en men gaf de kinderen vacantie, zodat ze na Pasen geen vacantie zullen hebben, het is gewoon een verschuiving. De kinderen vinden het niet eerlijk en ook de onderwijzers vonden een dergelijk gedwongen.

STUKJE SCHOOLSTRIJD.

Een klein stukje schoolstrijd hebben we de laatste dagen ook nog in de Tweede Kamer meegemaakt, niet belangrijk op zich, maar van belang als symptoom van wat er toch nog altijd leeft. Twee dames mevrouw Fortanier — de Wit van de Partij van de Vrijheid en mevrouw Van den Muijzenberg — Willemse, de Communiste, ontmoetten elkaar en waren het roerend eens, hetgeen overigens een nogal opvallend verschijnsel was! Het ging om het z.g. Stopbesluit voor scholenbouw en beide dames waren zo verschrikkelijk bang, dat het biezonder onderwijs er beter zou af komen dan het openbaar onderwijs. Natuurlijk ging het niet tegen het biezonder onderwijs, —— wie zou dat durven denken! — maar om de goede gang van zaken te waarborgen.

Minister Gielen heeft beide dames gerust proberen te stellen. Een amendement van Sleen door beide dames medegetekend werd verworpen, waarbij de heer Joekes van de Partij van de Arbeid niet met zijn fractiegenoten meestemde, en daarna ging de maatregel er zonder hoofdelijke stemming door. Zij zal overigens slechts gelden tot 1 Februari 1948.

EUWE NIET NAAR HILVERSUM.

In de maand Juli as. zal te Hilversuf een schaaktournooi gehouden worden. 17 Landen zullen hun beste speler sturen om hieraan deel te nemen. Max Euwe zal Nederland niet vertegenwoordigen, omdat hij zich reeds candidaat voor de wereldtitel aanstelde (Aneta, 10.3).

CENTRAAL AFRIKA.

Volgens de Nederlandse apostolisch vicaris Mgr. Blomjous zijn de volgende dertig jaar beslissend voor de landen van Centraal Afrika. **In de volgende dertig jaar zal beslist worden of *dit land Christelijk* dan wel Mahomedaans zal worden.** Mgr. Blomjous houdt momenteel lezingen in Amerika, hij sprak in Washington. (n.c.w.c.)

OVER COMMUNISME.

De bekende Mgr. Sheen sprak voor de zesde maal over het communisme en wees er op, hoe het communisme de eer van de vrouw verlaagd heeft, zij werd daar het slachtoffer van de man, zij werd een machine. De eerbied voor de vrouw is de graadmeter voor de hoogte van de beschaving, zeide Mgr. Sheen.

HET INDUSTRIEEL HERSTEL VAN BANDOENG

Toen de Geallieerde troepen in Maart 1946 de stad Bandoeng bezetten, werd deze stad door de terugtrekkende extremistische benden zwaar geteisterd. Vooral fabrieken en winkels moesten het ontgelden. Nadat de orde en veiligheid weer hersteld waren, begon men met man en macht aan het werk. Men bracht het met de opbouw van de voor het economische leven zo onontbeerlijke industrieën reeds zover, dat na een half jaar een enorme vooruitgang te bespeuren valt. Dit is vooral te danken aan de medewerking van die Nederlanders, Chinezen en Indonesiërs, die begrepen hebben, dat alleen door de economische opbouw het leven weer zijn gewone gang kan gaan. Nog is veel vernield, nog zijn er veel piunhopen, doch de wil om Bandoeng te herstellen manifesteert zich in alle lagen, hetgeen ten goede zal komen aan de gehele bevolking van Indonesië.

C.

1937 - 1947

Divini Redemptoris

Men kan het zeker geen toeval noemen, dat dezelfde Paus, die in 1937 de Encycliek tegen het communisme, „Divini Redemptoris", de wereld inzond, tevoren — bouwend op de grondbeginselen der sociaal-economische orde van de magistrale „Rerum Novarum"-encycliek — den niet minder meesterlijke zendbrief „Quadragesimo Anno" had geschreven over de heropbouw van de sociale orde langs organische lijnen.

PAUS PIUS XI.

Want deze zo sociaal georiënteerde Paus Pius XI wilde niet alleen de ordening der maatschappij aangeven, zoals die volgens de christelijke beginselen behoort te zijn in tegenstelling met de opvattingen der liberalen, hij wilde ook met grote nadruk waarschuwen tegen de verkeerde gerichte reacties op het liberalisme, zoals die door het communisme werden en worden gepropageerd.

Wat Pius XI in de Encycliek over het atheïstisch communisme zegt, is op dit moment voor ons niet nieuw meer. En toch is het van groot belang deze Encycliek nog eens onder de aandacht te brengen. Trouwens, er wordt uitdrukkelijk in gezegd, dat de katholieke pers zeer veel kan en moet bijdragen tot de maatschappelijke vernieuwing, niet alleen door de sociale leer beter bekend te maken, maar o.a. ook door „aanwijzingen te geven en tot waakzaamheid aan te sporen tegen de sluwheid en het bedrog, waarmee de communisten alles in het werk stellen om mensen, die te goeder trouw waren, tot zich te trekken".

En wanneer wij bij herhaling het communisme in onze beschouwingen betrekken, is het een aangename gedachte, dat we d arméde ook voldoen aan een Pauselijke opdracht. En waarschijnlijk is deze Pauselijke opdracht, al is zij dan al bijna tien jaar oud, nooit zo actueel en nodig geweest als op dit ogenblik. Want nooit was de activiteit en de concentratie van krachten der communisten zo hevig, zo intens, zo veelzijdig, en zo alomvattend als thans.

Daarom dienen wij ook onze waakzaamheid te verscherpen en zelfs te vertienvoudigen, want nog meer dan vroeger hult de communistische wolf zich in schaapsklederen en dringt zelfs dáár door, waar men hem in het geheel niet had vermoed, zoals ook deze Encycliek waarschuwt: „Evenzo richten zij onder allerlei namen, welke zelfs niet aan het communisme herinneren, verenigingen en tijdschriften op, die slechts één doel hebben: nl. het propageren van hun ideeën in kringen die anders niet gemakkelijk voor hen toegankelijk zouden zijn".

De bewoording, waarin Pius XI bijna tien jaar geleden, het communisme veroordeelde, zijn wel zeer scherp en duidelijk. Het wordt betiteld als „een stelsel, dat wetenschappelijk reeds lang heeft afgedaan", er wordt gesproken over „de weerzinwekke en onmenselijke ruwheid der communistische beginselen en methoden" en over een „duivelse propaganda zoals de wereld waarschijnlijk nooit gezien heeft".

Doch bovenal wijst „Divini Redemptoris" op het positieve middel ter bestrijding van het communisme: de overheersing van de onderling samenwerkende rechtvaardigheid en liefde in de sociaal-economische verhoudingen „door een stelsel van organisaties voor elk beroep en voor meerdere beroepen tezamen op degelijk-christelijke grondslagen opgebouwd; ze zijn onderling verbonden, in verschillende vorm aangepast aan plaatsen en omstandigheden, en vormen datgene wat vroeger de corporatie genoemd werd". Herhaaldelijk wordt in deze Encycliek dan ook verwezen naar en teruggegrepen op de beide grote sociale Encycleken „Rerum Novarum" en „Quadragesimo Anno".

Ongetwijfeld is het een voortreffelijke gedachte geweest van het Landelijk Secretariaat der K. A. in Nederland de Encycliek over het communisme nog eens opnieuw, op dit moment uit te geven in een zeer leesbare vorm. Daar echter de drie hier genoemde Encyclieken in elkaar grijpen en elke volgende herhaaldelijk naar de voorgaande verwijst, ware het misschien aanbevelenswaardig ze alle drie tegelijk te doen verschijnen. Want al zijn de twee andere Encyclieken een stuk ouder, actueel zijn ze nog steeds in de hoogste mate, doch voldoende gelezen zeker niet.

Aansluiting van Suriname bij Porto Rico?

In de jongste Statenzitting hield de heer Bos Verschuur de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter. Ik wil, bij deze rondvraag spreken over een onderwerp, dat ik belangrijk acht voor Suriname. Ik wil aandacht vragen voor het op Maandag jl. in het nieuwsblad „De West" verschenen artikel onder het hoofd: „De aansluiting van Suriname bij Porto Rico". Ik veronderstel dit artikel bij ons allen bekend, maar verzoek duidelijkheidshalve toch doeld artikel met toestemming van het College wel te willen doen opnemen in de Handelingen van de Staten.

Ook het bericht, dat giteren in „De West" voorkwam „Suriname te koop?", moet men hebben gelezen.

Men denkt er dus in Porto Rico zeer hard over na om naar Suriname te gaan emigreren. Het recht daartoe zal worden verworven. De emigratie is gedacht op zulk een schaal, dat Suriname een geheel ander land zal worden! Het klinkt alles zeer mooi. Het klinkt zelfs begerenswaardig. En alles lijkt even eenvoudig.

Dat het een en ander niet maar zo achteloos kan worden gepasseerd moge toch, blijkens het feit dat deze berichten, al is het voorlopig dan alleen maar een gedachte, door de grote Amerikaanse bladen worden afgedrukt en via de radio ter kennis van de wereld wordt gebracht!

Kunnen wij achteloos voorbijgaan zinnen als „Het overbevolkte Porto Rico werpt begerige blikken naar Nederlands Guyana"?

Kunnen wij achteloos passeren een brief, die de heer Pancheco Padro gericht heeft tot den Staatssecretaris Marshall van de Verenigde Staten?

Gaat deze mijnheer Antonio Pancheco Padro in zijn verwatenheid niet eventjes te ver? En dienen wij ons daartegen niet te doen horen?

Wie en wat is Pancheco Padro? Schrijver zegt de krant. Veteraan uit de Spaanse Burgeroorlog komt er bij. Dat alles lijkt mij zeer verklaarbaar. Pancheco Padro is verder een der nationalisten van Porto Rico; ook dat is in Porto Rico zeer verklaarbaar!

Maar de Heer Pancheco Padro in zijn hoe zeer ook te begrijpen enthousiasme, en in zijn oplaaiende nationalistische uitingen vergeet blijkbaar, dat hij redeneert over bezittingen, die niet de bezittingen zijn van zijn Porto Rico, dat inderdaad sterk overbevolkt moge zijn, maar dat toch maar ook een zeer klein eilandje is op de grote kaart van de hem omringende wereld.

De Heer Pancheco Padro, die ik eens tijdens de aanwezigheid van de Parlementaire Commissie heb mogen noemen een fantast, begint nu een houding aan te nemen, die meer herinnert aan de figuren uit het overwonen Europa, ik bedoel daar waar „Ein Führer" mogelijkheden zag in het belang van eigen volk en daarom minderheden wegdacht of als doodgewoon slaaf onder de voet liep.

Om de Verenigde Staten „achter zijn wagen te spannen", zegt Padro veelbelovend, dat de Verenigde Staten dan de beschikking zullen krijgen over het in feite zo grote bauxietland ter wereld.

De Heer Padro ziet verder met het verkrijgen van Suriname de kans om duizenden Porto Ricanen over te brengen van de onafhankelijkheid van Uncle Sam naar het nieuwe land Suriname Pancheco's El Dorado! Maar de Heer Padro vergeet daarbij te vertellen wat de toekomst, al was het maar enkel de politieke toekomst, zal zijn van hen, die wonen in dat land dat hij zo maar verkrijgen zal op een wijze, zoals men zeker een huis of zijn ezel of zijn Portoricaanse wat dan ook heeft verworven.

Mijnheer de Voorzitter: de Heer Pancheco Padro moet inderdaad een nationalist zijn en hij is bovendien een goed nationalist van Porto Rico; een nationalist, die alleen maar heel eventjes vergeet, dat ondanks zijn overbevolking en zijn schoonklinkende lokstem voor de Verenigde Staten van Noord-Amerika, in dat andere land, dus in Suriname, ook nog enthousiaste nationalisten zouden kunnen wonen wien hun eigen Land en Volk even dierbaar is als Puerto Rico dierbaar moet zijn aan de Pancheco Padro's!

De hulp van de Noordamerikanen, zegt de Heer Padro, is vereist om door het Staten Departement de mening van de Nederlandse Regering over dit zijn voorstel te doen peilen. Ik weet niet waaraan Pancheco Padro denkt en hoe hij het zich voorstelt, dat deze procedure zal plaats vinden. Ik kan hem gerust stellen door de mededeling, dat de Nederlandse Regering in elk geval besluit eerst de Surinaamse mening over deze materie zal moeten vragen, zal vernemen en zal hebben te eerbiedigen, en ik kan de Heer Pancheco Padro wel zeggen, dat er in Suriname maar een mening gangbaar is en die is dat de Padro's hun zoete dromen maar moeten opgeven, want wij hier in Suriname hebben nu de tijd van meer dan 300 jaar achter de rug en die periode wensen wij met geen dag te verlengen of te hernieuwen!

Pancheco Padro heeft gestreden in Spanje voor de vrijheid! Pancheco Padro moet zich zeker ook erg blij gevoelen met de onafhankelijkheidsverklaring van zijn land Porto Rico door het grote edelmoedige Noord-Amerika! Pancheco Padro mag daarom dan ook weten, dat wij hier in Suriname nog steeds het Rood-Wit-Blauw zien als de vlag van het Nederlandse Rijk, waarvan wij een deel zijn en een gelijkberechtigd deel gaarne zullen wensen te blijven. Pancheco Padro mag in elk geval gerust zijn, want ik kan hem en de zijnen de verzekering geven, dat, indien over dit grote, mooie land — dat zijn verlangens heeft opgewekt —, het Rood-Wit-Blauw niet meer wapperen zal, daarvoor nimmer een andere secondaire en zeker niet de Porto Rico Vlag zal wapperen.

Dit mag de Heer Pancheco Padro veilig weten!!

De Heer Padro in zijn brief aan den Noordamerikaansen Staats Secretaris, is zo „hoffelijk" en zelfs zo beleefd om de Verenigde Staten van Noord-Amerika een koe-handeltje met Suriname voor te stellen. Hij zegt verder, dat wij het hier goed zullen hebben. „Het zal een geheel ander land worden". Dat ook Amerika het in dit land, Porto-Rico's Suriname, dan goed zal hebben en ik veronderstel, dat zeker ook Pancheco Padro en zijn medestanders of de zijnen het in mijn land, hun „Suriname-van-morgen" ook goed zullen hebben?

Mijnheer de Voorzitter. Het kan mij maar weinig schelen of ik het goed zal hebben onder de plannen van dezen zeker wel vaderlandslievenden Heer Pancheco Padro. Ik persoonlijk wens die goedheden niet, omdat bedoelingen nooit goed voor een land of voor een volk kunnen zijn wanneer bij het beramen van zulke ingrijpende plannen dit volk werd uitgeschakeld. Op deze wijze wordt er gedacht door een niet beterdenkende, die op de markt handelt bij het kopen van een eend of het verkopen van zijn hond!

Mijnheer Pancheco Padro, wij die het in bijna honderd jaren niet al te goed hebben gehad, wensen nog liever voort te sukkelen als „kleine baasjes" dan te worden verheven tot de grote dienstknecht of slaaf van het overbevolkte eiland Porto Rico en zijn Pancheco Padro's. Wij sterven liever in de misère van onze eigen moerassen, dan dat wij blij zullen leven bij verkoop — en dat is bij verraad — van ons land in de paleizen van goud en van marmer in een op deze wijze gedachte Pancheco Padro's Welvaart!!

De wissel die deze Heer Padro meent te mogen trekken op de Verenigde Staten van Noord-Amerika is er een geheel voor zijn rekening. Ik ben er ondertussen van overtuigd, dat de Verenigde Staten, die mede gestreden hebben als de grootste voorvechters tégen onderdrukking, tégen banditisme, tégen vertrapping van democratische rechten en vrijheden...... zich door het „grootse" geluid van den Heer Pancheco Padro nimmer zullen laten opzetten om tegenover de wereld-opinie in de „deugniet" mede uit te hangen. Ik geloof dit vast en zeker! En laat ons objectief zijn...... ik geloof dat de Heer Padro in de rust van zijn binnenkamer zijn oplaaiend nationalistisch gebral-over-de-bezittingen-van-een ander zelf ook niet gelooft!

Ik weet zeer zeker, dat een groot Volk, dat gestreden heeft tegen roof, zich nimmer zal ontpoppen als rover of als medeover en als medeplichtige zeker niet; omdat én eer én prestige én fatsoen dit Volk het te eeuw.gen dage zullen verbieden in de nieuwe wereld-van-heden en in de nieuwere wereld-van-morgen, waar er geen plaats meer is voor landroof of imperialistische kolonisatie-politiek, al is dit laatste gestoken in het allermooiste kleed, al is het door het geweldigste nationalisme van den heer Padro gecamoufleerd!

Ik daarom heb ik vanavond [illegible] kleine landje duidelijk [illegible] doen uitkomen, dat de wereld weten zal, dat Pancheco Padro aan een droombeeld, bezig is, dat zo hij voortgaat in zijn teugelloze vaart, zal moeten eindigen in een schaterlach van de grote republikeinen, die liggen om het kleine Porto Rico, dat inderdaad over-bevolkt is en met reden naar oplossing zoekt. Deze Republieken van Zuid-Amerika, die zeker ook zullen mogen denken aan eigen belang, maar zeker niet ten koste van een ander die woont en leeft op het democratisch georiënteerd Westelijk Halfrond, onder de veilige behoeding van het grote inderdaad met recht trotse, democratische Amerika, waarvan een democratische figuur als Generaal Marshall Staatssecretaris is.

Pancheco Padro......... gij zijt welkom in ons land om er aan mede te helpen bouwen. Inderdaad; maar niet meer volgens uw ideeën die gemaakt zijn zonder ons en ook niet om uw ideeën, die niet de onze zijn!

Gij zijt met recht en reden Porto Rico's Nationalist, maar in dit kleine, desnoods arme landje, leeft met dezelfde trots uit hetzelfde recht, hetzelfde Surinaams Nationalisme!

Pancheco Padro zal zeker wel rekening daarmede willen houden, ik ben ook daarvan overtuigd, omdat hij een nationalist is!

Mijnheer de Voorzitter. Rest mij hier in het openbaar nog even mede te delen, dat een breedvoeriger omwerking van hetgeen ik hedenavond hieromtrent naar voren gebracht, vertaald in het Spaans en in het Engels, ons land spoedig zal verlaten.

(De West).

Kwaad, dat zich zelf aanklaagt!

Mr. Zaayer praat zijn mond voorbij.

De minister van Justitie heeft den procureur-fiscaal, mr. Zaayer gedesavoueerd, nadat deze procureur-fiscaal in de oefening van zijn ambt de Kroon had gedesavoueerd ter zake van haar langdurig uitstel van haar beslissingen op gratie-verzoeken van ter dood veroordeelden. Humoristische procureur-fiscaal zo vrijmoedig sprak, waren nog niet verstorven, of daar kwamen plotseling uit de ambtelijke molen een aantal beslissingen vallen. Enkele gratieverzoeken werden afgewezen en de betreffende vonnissen geëxecuteerd, verscheidene werden ingewilligd en de vonnissen veranderd in gevangenisstraffen. Maar dat was zuiver en zeker niet bijster welkom toeval. Ambtelijke molens zouden met de beste wil ter wereld niet zo snel kunnen halen. Doch wat er dan ook eenmaal in zit, dat komt op een goede dag te voorschijn, welkom of niet.

Het is den procureur-fiscaal dan ook wel duidelijk geworden, dat de Kroon na voorlichting te hebben ingewonnen en beraad te hebben gehouden, haar besluiten genomen heeft, en allerminst beroerd door het feit, dat deze functionaris zijn boekje ver te buiten was gegaan. De minister heeft niet onduidelijk laten doorschemeren welke maatregelen hij voornemens is te nemen tegen deze procureur-fiscaal, die niet voor het eerst van het feit, dat hij op zijn plaats in de rechtszaal op dat moment een zeer ruime mate van zeggenschap geniet, misbruik heeft gemaakt om dingen te zeggen, die in zijn mond niet pasten, terwijl de aantijgingen, die ex-officio in zijn mond wel passen bovendien maar al te vaak niet zo scherp waren geformuleerd, en zo doordacht geconstrueerd, dat zij veel bewondering konden gaande maken.

Politieke rechtspraak.

Doch dit is dan de tweede acte in deze reeds al te langdurige vertoning van opgeblazenheid, die nu met een pijnlijke ontplofing is geëindigd. Men kan het hele geval zien als een incident, doch het is een incident, dat symptomatische betekenis heeft. Het doet opnieuw een scherp licht vallen op die vertroebelde geest van door kwade hartstochten beheerste sentimenten, waarin na de bevrijding naar de vergeldingsactie de eigen „Volksempfinden" de politieke rechtspraak in ons land (het is slechts een schrale troost te weten, dat het elders niet beter was) ter hand is genomen. De goede uitzonderingen blijven onbesproken en boven alle verdenking verheven, doch men heeft in vele gevallen geen rechters gekozen, geen verantwoordelijke mannen, die bereid en in staat waren zich boven zichzelf te verheffen om in de uitoefening van een zwaar over existenties en levensbeslissend ambt hun maar al te begrijpelijke persoonlijke opwellingen en gewaarwordingen te beslijden en te beheersen; men heeft geen vertegenwoordigers van het openbaar ministerie aangesteld om genadeloos recht te eisen, waar het inderdaad gevorderd mocht worden, maar steunend op een door onheuglijke traditie gevormde practijk van Nederlandse rechtspraak. Men heeft in zuiveringscommissies, in tribunaal of Biezonder Gerechtshof maar al te vaak wrekers aangesteld, bezeten door de tragische waan, dat zij een rol te spelen hadden voor het volk in plaats van hun gewichten te meten in de weegschaal van het recht. Het geval van mr. Zaayer herinnert er op niet meer te miskennen wijze aan, hoe ook in de hogere sferen van de politieke rechtspraak onzuiverheden zijn binnengedrongen met een functionaris, die op de hoge post, waarop hij geplaatst was, het recht slecht heeft bediend en de volksconscientie die hij meende te moeten bespelen op de manier, waarop hij dat zo gaarne deed, vals bespeelde; een functionaris, die zijn taak niet goed begrepen heeft en zijn rol verkeerd heeft gezag, zodat hij er tenslotte mee eindigde als procureur-fiscaal het gezag te ondermijnen en in zijn aanmatiging woorden te spreken, die zovele uit het lood geslagen gemoederen als een rechtstreekse autorisatie om het „recht" in eigen handen te nemen moeten voorkomen. De geest, waaruit dit heilloze bedrijf geboren is, heeft zichzelf te kijk gezet. En dit is tenminste een troost bij veel ergernis, die men lange tijd moest ondervinden: het kwaad klaagt altijd zichzelf aan. De Minister van Justitie moge nu zonder aarzelen de consequenties trekken en het ook op deze plaats met kracht de kop indrukken, zoals het reeds op andere gebieden — de zuivering? — hand over hand wordt teruggedrongen.

Een weinig verheffend getalm.

Intussen heeft deze medaille ook een keerzijde. Deze procureur-fiscaal moge door zijn exclamaties op zichzelf volkomen mis zijn geweest en door hun inhoud een onjuiste en tendentieuze voorstelling van zaken hebben gegeven, er is nochtans met de behandeling van de gratieverzoeken sedert vele maanden een weinig verheffend getalm getoond. Wat er de oorzaak precies van is, kan in zulk een tere quaestie beter als geheim van de Kroon geëerbiedigd worden. Ondenkbaar is het intussen niet, dat een diepere en algemene oorzaak van het talmen te vinden is in de omstandigheid dat een zo ernstige zaak als de doodstraf te weinig hecht gefundeerd blijkt in een tot op de huidige dag gehandhaafd noodbesluit, dat niet de uitgesproken sanctie van de volksvertegenwoordiging heeft. Er hebben destijds in het noodparlement ongetwijfeld goede redenen gegolden, die het weinig begeerlijk maakten toen een uitputtend debat te houden over een quaestie, die de gemoederen zo diep beroert, nog afgezien van de overweging dat men in het noodparlement geen echte volksvertegenwoordiging kon zien. Begerenswaardig is ook op dit ogenblik een principiële debat over de doodstraf zeker niet en wellicht worden de formele bezwaren ten aanzien van de vraag o[illegible] de Londense wetsbesluiten de legalisatie van het parlement nog behoeven — destijds vurig omstreden quaestie — ook nu nog sterk gevoeld. Doch indien mogelijkheden van deze aard de grond zouden vormen van het weinig verkwikkelijke traineren van [illegible] beslissingen op gratie-verzoeken, dan dient de regering zich to[illegible] wel terdege rekenschap te geven van de vraag wat haar hier doen staat. Een ter doodveroordeelde moet ter dood gebracht worden, of men moet hem laten leven. Maar het is onmenselijk hem maandenlang tussen dood en leven te laten zweven. Dit is een extra beproeving, die voor de e[illegible] natuur meer, voor de andere min[illegible] der, benauwende, om niet te zeggen pijnigende complicaties moet meebrengen.

Vandaar dat het lange talmen bij de gratieverzoeken niemands bewondering verdient en ook nie[illegible] gaande maakt. Over het niet toepassen van de doodstraf met sp[illegible] uitroepen, dat er in Nederland geen recht wordt gedaan, bewijst een zeer bedenkelijke mentaliteit. Het afwijzen en het verlenen van gratie zijn beide evenzeer recht[illegible]. Een procureur-fiscaal, wien [illegible] te doen is om de doodstraf [illegible] plaats van om recht, hoort in [illegible] rechtstaat niet thuis. En de [illegible] weet, dat het dralen met gratie-verzoeken het tegendeel is [illegible] onrecht, doch veeleer een [illegible] zwaar tillen van het recht. Perfectionisme echter is in alle dingen verkeerd. In dit geval leidt het [illegible] een zekere vorm van onrecht [illegible] een verzwaring van de straf [illegible] niet in het vonnis begrepen is. [illegible] die zin is het meer dan wenselijk dat de practijk der gratie-beslissingen een verbetering onderg[illegible]

(N.R.[illegible])